

26-GIỚI HẸN ĐI CHUNG ĐƯỜNG VỚI NI

Khi Phật an trú tại thành Xá-vệ, nói rộng như trên. Bấy giờ, nhóm sáu Tỳ-kheo cùng đi chung với nhóm sáu Tỳ-kheo ni trên dọc đường, thì trời vừa chạng vạng nên họ ngồi lại bên một hồ nước định tìm chỗ tạm trú. Khi ấy, Tỳ-kheo ni bạch với nhóm sáu Tỳ-kheo: “Các Tôn giả hãy ngồi đây để con vào trong xóm tìm chỗ tạm trú”, nói xong, liền vào xóm tìm chỗ để nghỉ, thì được chủ nhà bằng lòng cho nghỉ tạm. Do thế, Tỳ-kheo ni bèn trở ra thưa với nhóm sáu Tỳ-kheo: “Thưa các Tôn giả, con đã xin được chỗ trú chân rồi, chúng ta cùng vào để nghỉ ngơi”. Khi các Tỳ-kheo vào an trú xong, cô lại bạch: “Thưa các Tôn giả con định vào trong thôn khuyến hóa thức ăn cho buổi sáng mai”. Thế rồi cô vào nhà có phụ nữ nói với họ: “Hai chúng phạm hạnh Tỳ-kheo, Tỳ-kheo ni đều đã đến đây, các vị hãy sắm sửa thức ăn cho buổi sớm mai, thức uống phi thời và dầu xoa chân”. Các phụ nữ nghe thế rồi, người thì chuẩn bị một phần cúng dường, kẻ thì sắm sửa hai phần cúng dường, ai nấy đều sửa soạn các thức cúng dường. (Sáng hôm sau, các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo ni) ăn uống no nê, thứ gì còn lại thì mang đi hết. Khi đi dọc đường, họ cùng nhau cười nói đùa giỡn, khiến cho dân chúng trông thấy thế đàm tiếu: “Các vị hãy xem kia! Sa-môn Thích tử đều còn trẻ tuổi mà cùng nhau cạo đầu (nói cười với nhau) giống như các dâm nữ đùa cợt, thật là những kẻ bại hoại, nào có đạo hạnh gì”.

Các Tỳ-kheo nghe thế, liền đến bạch với Thế Tôn. Phật bảo gọi nhóm sáu Tỳ-kheo đến. Khi họ đến rồi Phật liền hỏi: “Các ông có việc đó thật chăng?”.

- Có thật như vậy, bạch Thế Tôn.

- Đó là việc xấu, phi pháp, phi luật, trái lời Ta dạy, không thể dùng việc đó để nuôi lớn pháp thiện được. Từ nay trở đi Ta không cho phép Tỳ-kheo hẹn cùng đi chung đường với Tỳ-kheo ni.

Lại nữa, khi Phật an trú tại Tỳ-xá-ly nơi thành Xá-vệ, các Tỳ-

kheo an cư mùa hạ xong định đến thăm viếng Thế Tôn. Các Tỳ-kheo ni nghe tin ấy bèn hỏi các Tỳ-kheo: “Các Đại đức định đi thăm viếng Thế Tôn, vậy ngày nào khởi hành?”. Các Tỳ-kheo liền cho biết ngày khởi hành. Bản tính phụ nữ vốn nhiều tình cảm cho nên tính ngày rồi đi tới trước dọc đường dừng lại đợi các Tỳ-kheo. Các Tỳ-kheo thấy họ liền hỏi: “Các chị em định đi đâu đó?”. Họ đáp: “Định đến Kỳ-hoàn thăm viếng Đức Thế Tôn”. Các Tỳ-kheo nghe thế sợ (đi chung với họ) phạm giới, liền vội vã bỏ họ mà đi. Những Tỳ-kheo ni còn trẻ liền quán y lại tức tốc chạy theo sau, còn những Tỳ-kheo ni già yếu vì theo không kịp chúng bạn nên bị giặc cướp đoạt. Các Tỳ-kheo ni bèn đem nhân duyên ấy đến bạch với Đại-ái-đạo. Đại-ái-đạo liền đi đến chỗ Thế Tôn, cúi đầu đánh lễ chân Phật, đứng hầu một bên, rồi đem sự kiện trên bạch

đầy đủ lên Thế Tôn. Đoạn bà than phiền: “Nếu các Tỳ-kheo không giúp đỡ các Tỳ-kheo ni thì ai giúp đỡ?”. Do thế, Phật dạy: “Từ nay về sau Ta cho phép khi nào có sự nguy hiểm thì Tỳ-kheo được đi chung đường với Tỳ-kheo ni”. Rồi Phật truyền lệnh cho các Tỳ-kheo đang sống tại thành Xá-vệ phải tập hợp lại tất cả, vì mười lợi ích mà chế giới cho các Tỳ-kheo, dù ai nghe rồi cũng phải nghe lại:

“Nếu Tỳ-kheo với Tỳ-kheo ni hẹn nhau cùng đi chung đường thì phạm Ba-dạ-đề; ngoại trừ lúc khác. Lúc khác là lúc có sự nguy hiểm”.

Giải Thích:

Cùng hẹn nhau: Hoặc hôm nay, hoặc ngày mai, hoặc nửa tháng, hoặc một tháng.

Đường đi: Hoặc ba do-tuần, hoặc hai do-tuần, hoặc một do-tuần, hoặc một Câu-lô-xá.

Ngoại trừ lúc khác: Tức là lúc có sự nguy hiểm thì Đức Thế Tôn cho phép.

Nguy hiểm: Có thể bị mất mạng trong khoảnh khắc, hoặc bị mất của cải, hoặc bị hủy hoại phạm hạnh. Tuy thật sự không có những việc ấy, nhưng nếu có nghi ngờ bị mất mạng trong giây lát, bị mất của hoặc bị hủy hoại phạm hạnh (thì Phật cũng châm chước).

Ba-dạ-đề: Như trên đã nói.

Nếu Tỳ-kheo cùng đi với một Tỳ-kheo ni trên con đường trong phạm vi một thôn xóm, thì phạm một tội Ba-dạ-đề. Nếu cùng đi nơi vùng hoang dã không có xóm làng, trong phạm vi một câu-lô-xá, thì phạm một tội Ba-dạ-đề.

Nếu Tỳ-kheo cùng với mẹ, chị, em đã xuất gia làm Tỳ-kheo ni cùng đi theo hành khách trên một chiếc xe, khi hành khách dừng nghỉ rồi đi lại mà Tỳ-kheo gọi Tỳ-kheo ni như sau: “Hãy lại nhanh lên kéo không kịp với hành khách”, thì phạm Ba-dạ-đề.

Nếu nói: “Đi đi chị em, chớ để lạc bạn bè” thì không có tội.

Nếu Tỳ-kheo ni dừng lại dọc đường để nghỉ, rồi Tỳ-kheo gọi: “Lại lại đây chị em”, đó gọi là kỳ hẹn. Nếu đã đỡ lên một chân thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu đã đỡ lên cả hai chân thì phạm tội Ba-dạ-đề. Nếu nói: “Đi đi kéo không theo kịp hành khách”, thì không có tội.

Nếu Tỳ-kheo cùng đi đường với khách buôn, rồi khách buôn vào trong thôn xóm, Tỳ-kheo không biết họ đi đâu bèn chạy tìm, bỗng gặp Tỳ-kheo ni, liền hỏi: “Này chị em, chỉ đường giúp cho tôi với”, đó gọi là cùng kỳ hẹn. Nếu Tỳ-kheo ni đỡ một chân bước tới thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu đã đỡ cả hai chân thì phạm tội Ba-dạ-đề. Trái lại, nếu nói: “Đi đi chỉ đường giùm cho tôi với”, thì không phạm tội.

Nếu đàn-việt trong thôn mời Tỳ-kheo đến thọ trai, mà Tỳ-kheo không biết nhà họ ở đâu, bèn đi tìm, bỗng gặp Tỳ-kheo ni, liền hỏi: “Cô có biết nhà đàn-việt ở đâu không, chỉ chỗ cho tôi đến với?”. Đó gọi là kỳ hẹn. Nếu đỡ một chân thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu đã đỡ cả hai chân thì phạm tội Ba-dạ-đề. Trái lại, nếu nói: “Đi đi chị em, chỉ nhà đàn-việt giúp tôi”, thì không có tội.

Nếu Tỳ-kheo ni hẹn (với Tỳ-kheo) mà không đến, thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu không hẹn mà ngẫu nhiên đến, thì không có tội. Nếu cùng hẹn, cùng đến thì phạm tội Ba-dạ-đề. Nếu không hẹn, không đến thì không có tội. Nếu cùng ra đi mà đến nơi khác nhau, thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu xuất hành khác nhau mà đến cùng một chỗ, cũng phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu cùng phát xuất, cùng đến một nơi, thì phạm tội Ba-dạ-đề. Nếu xuất hành khác chỗ, đến khác chỗ, thì không có tội. Thế nên nói (như trên).